

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociației „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigiana, Bănățana, Banca Poporala (Caransebes), Banca Poporala (Dej), Banca Poporala, Arpașul-intj, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, reuniune (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coărul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițierul, Hațegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Ișvorul, (Sângiorgiu), Ișvorul (Sebeșul-inf), Ișvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noțana, Olteana, Oraviciana, Oriental, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Mănășturi), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebes), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău) Târnăveana, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărăndeană, Zidneana, Zorile.

Aboamentul:
pe 1 an K 40—, pe 1/2 an K 20—

Director și redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserționi:
de spațiul unui cm² câte 20 fileri.

Sumarul:

Mituire. — Consiliul Dirigent. Ressortul finanțelor. Ordonația în chestiunea stampilării banenotelor de coroane. — **Libertatea comerциului.** — Cronică: Proiectul de decret-lege pentru reforma agrară. Numire. Comerțul liber! Îngrămadiri de măriuri și ieftinătatea lor. Protestul Ceho-slovacilor din fosta Austro-Ungarie de-a plăti despăgubiri.

Mituire!

O noțiune până acum, din norocire, prea puțin cunoscută la poporul nostru! Să promiți, sau să faci unui funcționar public (sau privat) daruri pentru servicii, pe cări respectivul funcționar ar fi dator să îți le facă gratuit în exerciarea cinstiță a oficiului său. «*Mita*» — darul ce-l faci — mai are adeseori și scopul, ca nenorocitul să-ți facă și servicii, cari trec peste cercul său de competență, sau se abat dela regulamentele resp. legile impuse lui spre a le observă și respectă. Mita constă mai adeseori din valori reale: *bani* și ca atare are puterea diabolică de-a altera caractere și conștiințe, slăbindu-le și mai în urmă sămpindu-le cu desăvârsire. La mituire sunt, în mod natural, totdeauna doi factori în joc: mituitorul (coruptorul) și mituitul (coruptul, corruptibilul) sau jertfa.

Mituirea are de scop mai ales imbogățirea la repezeală, pe nemuncite și totdeauna în paguba altora. În viața privată acest scârbos păcat vine mai rar înainte, dar este cu atât mai obișnuit în viața publică, în gospodăria statelor. Funcționarii îndeprinderilor private încă pot fi expuși ispitelor de-a fi mituși în paguba întreprinderilor, la cari servesc și s-au văzut cazuri, că îndeprinderi de altfel promiță-

toare să tânjască, sau chiar să sucombe în urma lăcomiei și «mituibilității» conducătorilor proprii. Cred, că nici nu e necesar să mai constatăm la acest loc, că la îndeprinderile private cu caracter românesc, înțelegem aici în primul rând băncile noastre — cazuri de acestea slavă Domnului! nu am avut de înregistrat până acum.

Dar să ne întoarcem la viața publică de stat, unde, cum am amintit mai sus, mituirea este mai obișnuită. În general zis, mituirea și mituibilitatea este, în viața statelor, și a popoarelor cel mai mare dușman al moralei publice și ca atare primul pas spre decădere și ruină al acestora.

O mărturism, ne-a dat ană la aceste reflexiuni, cari la aparență n-ar cădea în preocupările noastre, ca revistă economică-financiară, un foarte interesant articol al ziarului de aici: «Siebenbürgische Deutsche Tagespost», Nr. 107 din 12 crt. sub titlul «*Morală publică*».

Să pareă, că articolul din chestiune vrea să fie un adverstiment la adresa poporului săsesc de a nu cădea în păcatul «mituirei» sau al «mituibilității», dar în orice caz se poate luă și ca adresat națiunii alcătuitoare de stat, adepă nouă Românilor. «Non quis sed quid» zice vorba cuminte a latinului, deci să luăm și noi notă și să tragem concluziile bune din ceea ce e bine!

«Morală publică», zice numitul articol, este o parte constitutivă însemnată a vieții justiție și administrative și totdeodată măsurătorul nivoului, la care stă întreagă viața publică a unui stat. Sub morală publică se înțelege conștiința de drept și de ordine a totalității sau a părții preponderante a cetățenilor în îndeplinirea obligațiilor lor cetățenești, prin organele lor legale».

Si mai la vale: «Popoarele alcătuitoare de stat posed o pronunțată conștiință de drept și de ordine, iar statele de cultură o bază bine precizată și tare ca granitul, pe care toate instituțiunile de stat se ridică ca și tot aşa de solide și trainice zidiri, vestind slava și puterea statului. Aceasta este morala publică».

Vorbind mai departe despre morala publică la poporul săesc și constatând, că în trecutul său acest popor a dovedit, că posedă în mare măsură simțul moral pentru fapta bună, articolul amintit continuă:

«Durere răsboiul ne-a alterat și pe noi (adecă poporul săesc) în privința morală. Vechile concepții de drept, morală, ordine și cinstă încă nu s-au întors la noi. Din contră o nouă imoralitate amenință să pătrundă în corpul nostru național».

Acest pericol, despre care vorbește autorul articolului menționat este: *mituirea resp. mituibilitatea*.

«Acesto noțiuni, — continuă într'alt loc — nu se unesc nici cu ideile democratice și nu pornesc dela oamenii simpli din popor. Ele de obiceiu sunt cultivate de păturile cele mai înalte ale societății și sunt de origine feudală. O așa numită aristocrație a banului susține și cultivă mituirea, o aristocrație, care nu numai că este obișnuită și procură cu bani toate fericirile pământești, ci care e perfect conștie de puterea ascunsă a banului. Astfel mituirea nu se potrivește cu ideile democratice, cari stăpânesc azi lumea și cu atât mai puțin are ea loc într'un stat democratic, cum ar fi să fie al nostru».

Reproducem aici încă, din același articol, adverstimentul dat Sașilor de un conațional al lor reîntors de curând din străinătate: «Să se întâmpile, ca să pătrundă și la noi acest sistem (al mituirii) aceasta ar însemnat pentru noi mai mare năpastă, decât cum a fost pe vremuri năvălirea Mongolilor și Tătarilor».

De încheiere repetăm, că nu știm pe seama cui și din ce prilej au fost făcute reflexiile din ziarul săesc, referitoare la morala publică și în special la mituire, dar credem că nu strică să luăm și noi nota de ele pentru viitor.

Resortul finanțelor.

Ordonanță

în chestiunea stampilării bancnotelor de coroane.

ART. I. Consiliul Dirigent pentru Transilvania, Bănat și Ținuturile românești din Ungaria, în conțegere cu Ministrul Finanțelor din București, ordonează stampilarea tuturor bancnotelor, emisiune a Băncii Austro-Ungare de 10, 20, 50, 100 și 1000 coroane, aflătoare pe teritorul unit cu Regatul României prin decretul-lege Nr. 3631 din 11 Decembrie 1918.

ART. II. Scopul stampilării este să se stabilească exact suma bancnotelor de coroane aflătoare în circulație pe teritorul numit în articolul precedent și să se decreteze valabile pentru circulația fiduciară pe acest teritor exclusiv numai bancnotele, ce vor

purtă stampila organelor în drept ale Consiliului Dirigent.

ART. III. Bancnotele de 1 și 2 coroane rămân nestampilate, dar cu deplină putere de circulație. Din contră, bancnotele de 25, 200 și 10,000 coroane, precum și cele de 20 coroane, ediția II. (însemnate cu II. Kiadás, II. Ausgabe) nu se admit la stampilare și prin aceasta se declară de nevalabile pentru circulația de pe teritorul numit în art. I.

ART. IV. Stampilarea se începe la 10 Iunie st. n. 1919 și durează până la 10 Iulie st. n. 1919, după modalitățile arătate în articolii următori.

Incepând cu ziua de 11 Iulie st. n. 1919 se decretează de valabile pentru circulația fiduciară numai bancnotele stampilate în sensul ordonanței prezente.

ART. V. În orașe stampilarea se face la locurile destinate spre acest scop și anunțate prealabil publicului. În comunele rurale stampilarea se face după cercurile pretoriale (plase) și anume, sau la locurile de stampilare, sau prin comisiuni numite de primpretor, de asemenea avizate prealabil celor interesați. Oficiile, resp. comisiunile destinate pentru îndeplinirea stampilării, sunt obligate a primi însărcinarea dată și a o executa în sensul ordonanței prezente și a instrucțiunilor speciale, date prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

ART. VI. Bancnotele, ce se presintă spre stampilare, au să fie aranjate după sorte, după sume și trebuie să cuprindă într'un borderou (consemnare), care se primește la locurile de stampilare și care are să conțină numele, pronumele și domiciliul posesorului, bucatile și sumele după sorte, suma totală, precum și declarația din partea presentatorului, că biletele sunt proprietatea sa, ori (fiind pleni potențiat), a vreunui alt cetățean al Statului Român, indicat cu numele, pronumele, profesiunea și domiciliul și că, dacă s-ar dovedi contrarul, în deosebi, că a prezentat bilete proprietatea vreunui cetățean străin, sau a vreunei instituții străine, se supune tuturor urmărilor stipulate în articolul final al acestei ordonanțe. Bancnotele de 1 și 2 coroane trebuie să fie declarate.

După renapoiala bancnotelor prezentate spre stampilare și stampilate, borderoul (consemnarea) rămâne la oficiul de stampilare.

In comunele, unde stampilarea urmează a se face prin comisiuni, primăriile sunt obligate a face consemnări sumare pe blanchetele primite dela preturi (administrațiile de plasă) în trei exemplare, iar bancnotele, ce se vor prezenta în suma lor totală pentru toți locuitorii comunei, aranjate după sorte și sume. Un exemplar din consemnare se verifică prin comisiunea de stampilare și se renapoiază primăriei comunale spre a restitu pe baza acelui sume de bani ale locuitorilor, iar celelalte două exemplare comisiunea le transpune oficiilor pretoriale, (administrațiilor de plasă).

ART. VII. La stampilare se admit numai bancnote, cari nu poartă nici un fel de stampilă și numai bancnote întregi, nedeteriorate. Bancnotele stampilate în alte state, ca și bancnotele deteriorate, deci nu se vor stampila.

ART. VIII. Pentru stampilare se reține din suma stampilată ca taxă de stampilare 1%, adeca pentru fiecare bilet de 10 cor. se rețin 10 fileri, pentru cele de 20 cor. se rețin câte 20 fil., pentru 50 cor. se rețin 50 fil., pentru 100 cor. 1 cor., iar pentru fiecare bilet de 1000 cor. se rețin 10 cor. Din taxele acestea se vor acoperi, prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, cheltuelile împreunate cu executarea ordonanței prezente.

ART. IX. Stampile vor fi încredințate prefectilor, resp. primpretorilor, cari sunt îndatorați a le păstră în cassele de fier și au a le predă oficiilor, resp. comisiunilor încredințate cu stampilarea contra unui revers, prin care se vor indica modalitățile de păstrare, control și răspundere.

ART. X. Despre ceice se va dovedi, că au comis contravenții, prezentând bancnote ale cetățenilor din alte state, sau aplicând stampile false, ori folosindu-se în mod ilegal de stampile originale, întrucât nu vor cădea sub dispozițiuni penale mai grave, se vor pedepta cu închisoare până la 6 luni și cu amendă până la 10,000 cor. Bancnotele stampilate prin contravenții se vor confișca.

ART. 11. Cu executarea acestei ordonanțe se încredințează resortul finanțelor.

Oscar Kiriacescu,
ministrul finanțelor.

Dr. A. Vlad,
șeful resortului finanțelor.

Libertatea comerțului.

Ordonanță

despre unele dispoziții de transiție, în ce privește comerțul liber cu alimentele.

Spre a ușură populației neaprovisionate cu alimentele cele mai necesare căstigarea acestora din mână liberă, de altă parte spre a înlesni trecerea dela sistemul de ari de alimentare publică, — ca o urmare firească a stării de răsboiu, — la viață normală de alimentare particulară, se ordonează următoarele:

ART. 1. Pe teritoriul județelor Brașov, Treiscaune, Ciuc, Murăș-Turda, Cluj, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobâca, Odorheiu, Târnava-mică, Târnava-mare, Făgăraș, Sibiu, Alba-Inferioară, Turda-Arieș și Hunedoara și a orașelor cu drept municipal aflătoare pe aceste teritorii se sisteză *cu ziua de 20 Maiu 1919* orice rechiziție de alimente.

ART. 2 *Cu ziua de 21 Maiu începând se declară liber comerțul cu alimente pe lângă următoarele restricții:*

a) *Din 21 Maiu până în 1 Iunie se admite cumpărarea de alimente numai oficialităților cu scopul*

de a le folosi spre alimentarea celor neaprovisionați din singuracile localități.

Se îndrumă reprezentanții orașelor și toate instituțiile comunale, ca în intervalul dela 21 Maiu până la 1 Iunie să cumpere din mână liberă și prin bună învoială cvantul necesar de alimente pentru cei neaprovisionați până la noua recoltă.

b) *Din 1 Iunie începând și până la noi dispoziții se permite tuturor locuitorilor de pe teritoriile amintite în Art. 1 cumpărarea de alimente în măsura lipsurilor, cari se pot ivi până la 1 August data recoltei nouă.*

ART. 4. Comerțul în mare cu alimente este interzis până la noi dispoziții.

Singur persoanele provăzute cu legitimații date direct de către Consiliul Dirigent, resortul de alimentare sunt în drept, de a cumpără alimente în cvant mare în vederea alimentării celor neaprovisionați.

ART. 4. Toată vama morilor se declară de sevestrată până la noi dispoziții pe lângă prețurile maximale în vigoare spre a putea fi folosită *prin primăriile comunale pentru alimentarea celor neaprovisionați tot în prețul maximal din vigoare până acum.*

ART. 5. Exportul de alimente de pe teritorul de sub puterea publică a Consiliului Dirigent se interzice.

Excepții se face numai pe baza unei hotărâri speciale a Consiliului Dirigent resortul de alimentare.

ART. 6. Orice transport de alimente mai mare de 80 kg. ce se face pe căile ferate, este legat de permisiune. Pentru transportul pe osie nu se cere nici un permis.

Permisiunile în județ se dau de către comisarul de alimentare a respectivului județ, afară de județ și pe teritorul de sub puterea publică a Consiliului Dirigent se eliberează de către resortul de alimentare.

ART. 7. Aprovizionarea populației cu zahăr, petrol și derivatele sale se face și mai departe conform ordonanțelor de până acum.

ART. 8. Referitor la teritoriile celelalte aparținătoare puterii publice a Consiliului Dirigent neamintite în Art. 1, rămân în vigoare dispozițiunile de până acum atât în ce privește prețurile maximale, cât și rechiziționarea alimentelor.

ART. 9. Comisariile de alimentare se mențin până la noi dispoziții și li se impune îndatorire specială de a pune în aplicare și de a controla și supraveghează aplicarea dispozițiunilor ordonanței prezente.

ART. 10. Aceia, cari nu respectă dispozițiunile ordonanței de față, vor fi pedepsiți până la 200,000 coroane amendă în bani și până la 6 luni închisoare pe lângă confișcarea alimentelor de contravenție.

Sibiu, la 14 Maiu 1919.

Dr. Romul Boilă,
șeful resortului de alimentație

CRONICĂ.

Proiectul de decret-lege pentru reforma agrară e gata. A trecut prin Consiliul Dirigent și urmează să mai treacă de-acum încă prin câteva comisiuni și anchete de specialiști spre a se face pe deplin cunoscut, înainte de a fi prezentat Marelui Sfat național. Precum suntem informați, la ancheta ce se va ține la 2 Iunie a. crt. în Alba-Iulia a fost invitată și «Solidaritatea», ca să-și trimită un delegat.

*

Numire. Aflăm, că direcțiunea institutului de credit și de economii «Bihoreana», Oradea-mare a ales de director executiv pe dl Iosif Diamandi, fost până acum șef-contabil al institutului. Postul de director a fost devenit vacant în urma numirii fostului director dl Coriolan Popp de prefect al județului Bihor și al orașului Oradea-mare.

Ne bucurăm, că s'a dat conducerea unui institut fruntaș ca Bihoreana, în mâinile unui specialist și vechiu funcționar al institutului. Servească aceasta de pildă și altor bănci de ale noastre și ca îndemn funcționarilor noștri de bancă, ca prin servicii reale să-și câștige dreptul la posturile de conducere.

*

Comerciul e liber! În Nr. 30 dela 22 crt. al Găzetei oficiale este publicată ordonanța resortului agricultură și comerțului Nr. 3850 C. referitoare la comerțul liber pe întreg teritorul de sub administrarea Consiliului Dirigent. În urma acestei ordonanțe *în circulația internă e liberă cumpărarea și vânzarea precum și transportarea de mărfuri cu excepția produselor fabricelor de fer, de chibrite, hârtie, piatră vânătă și sodă precum și a lemnelor de construcție, leme fasonate și leme de baie (mine).* Asupra acestora Resortul de agricultură și comerț își rezervă pentru timpul de tranziție dreptul de distribuție dela fabrici. Fabricile *de talpă piele și postav* nu pot dispune liber, decât de acel cant din produsele lor, care le va mai rămânea după acoperirea trebuințelor armatei și a oficiilor publice. Pentru cumpărarea de aur se recere permis dela resortul finanțelor. Dela angrosist mărfurile au să treacă direct la detailist și dela aceasta direct la consumator (fără intermediaitori). În prăvăliile și magazinele negustorilor trebuie să fie afișate prețurile.

Pentru cumpărare de aur deasemenea se recere învoirea Consiliului de finanțe.

In ce privește prețurile numita ordonanță dispune ca fabricantul să nu-și poată socoti la produsele fabriciei sale decât un beneficiu de 10—20%, comercianții profesioniști de 6—15%, iar detailiști 10—20%. Prețurile de vânzare sunt a se fixa pe marfă.

Importul este liber pentru orice marfă iar exportul este permis numai cu învoirea expresă a resortului de comerț.

Pentru contravenienții sunt fixate pedepse în bani până la K 100,000 și închisoare până la 6 luni.

*

Ingrămadirea de mărfuri și ieftinirea lor. Scădereea repentină a prețurilor e privită cu adâncă îngrijorare de comercianții, cari au avut nenorocul să angajeze sume mari de bani în mărfuri. La Constantinopol s'a înregistrat în timpul din urmă peste 1000 de falimente. Mulți dintre comercianți simțindu-și ruina s-au sinucis. În portul Constanței zace depozitate cantități enorme de mărfuri, coloniale manufacture etc. Angrosiștii din oraș au luat hotărârea de a nu cumpără provocând astfel tot mai mult scădereala prețurilor și urcarea valutei noastre. Multe bancrotări s-au ivit și la Brăila.

Se anunță sosirea a noui și mari transporturi de mărfuri din Franța America etc., astfel ceterim, că comisia română de aprovizionare din Paris a cumpărat 1 milion 600 de mii de părechi de ghete. Primul transport de 100 de mii de părechii va sosi în țară pe la finele lunei viitoare, iar restul va sosi în transporturi lunare de căte 125 de mii.

Ministrul agriculturii, primind din Galați 65 valoane porumb pentru însămânțari, le va împărtăgi agricultorilor din jud. Ialomița, Ilfov, Vlașca și Teleorman.

*

Protestul Ceho-slovaciilor din fosta Austro-Ungarie de a plăti despăgubiri. Din Praga se anunță, că știrea venită din Paris, că toate statele, cari au luat teritoriile din fosta Austro-Ungarie vor urmă să participe proporțional la achitarea despăgubirilor de răsboiu ce se vor împune fostei monarhii habsburgice, a produs acolo o impresie penibilă. Presa tuturor partidelor accentuează că Ceho-slovaci au fost împotriva răsboiului, din care nu ar fi avut nimic de câștigat și că prin urmare după dreptate ar urma să fie despăgubiți, nu se plătească despăgubiri. Multe naționalități — scriu ziarele din Praga — n'au avut aproape nici un fel de amestec în conducerea treburilor statului și s'au împărtășit în proporție prea neînsemnată din bugetul statului pentru propășirea lor națională, așa, că n'ar fi drept să participe nici la achitarea datoriilor făcute de fostul imperiu chiar înainte de răsboiul european.

„SEBEȘANA“,
institut de credit și de econ., soc. pe acții în Sebeșul-săsesc.

Aviz.

Se aduce la cunoștință, că institutul nostru dela 1 Iulie a. c. după depunerile spre fructificare solvește netto **2%** interese.

Darea de venit după interese se plătește din partea institutului.

Direcțiunea.

„BIHOREANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Oradea-mare.

CONVOCARE.

Deoarece adunarea generală ordinară convocată pe 27 Martie 1919, nu s'a putut ține, domnii acționari ai institutului de credit și economii «BIHOREANA», societate pe acții în Oradea-mare, conform dispoziției §-lui 19 din statute, se invită din nou la

a XX-a adunare generală ordinată,

care se va ține în Oradea-mare la 5 Iunie 1919, la orele 10 înainte de ameza, în localul institutului.

Obiecte puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Alegerea a 3 membri pentru verificarea procesului verbal și a 3 scrutinători pentru actul de alegere.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul comitetului de revizuire despre examinarea computului anual, a bilanțului și propunerile pentru împărțirea profitului.
4. Stabilirea bilanțului și deliberarea asupra împărțirii profitului.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul 1919.
6. Determinarea scopului spre care este de a se întrebuiușa suma destinață pentru scopuri de binefacere.
7. Modificarea statutelor institutului și a statutelor fondului de pensiuni al funcționarilor.
8. Alegerea a unui membru în direcție pe restimp de 4 ani.

Se atrage atențunea domnilor acționari la următoarele dispoziții din statut:

§. 24. Pentru folosirea dreptului de vot se cere, ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în cărțile institutului cel puțin 6 luni înainte de adunare și cu una zi înainte de aceasta să depună pe lângă revers la direcțunea institutului, respective la locurile designate de direcție, acțiile sale eventuale și dovezile de plenipotență.

Acțiile depuse la locurile designate de direcție, se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunere, cel mult în ziua premergătoare a adunării generale să depus la institut.

In legătură cu dispozițiile §-lui 24 din statute, avem onoarea a notifica, ca în ședința plenară direcțională ținută la 22 Februarie 1919 pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere, s'a designat în acest an, respective au fost rugate, toate institutele, cari sunt membrii «Solidarității». Capitolele diecezane gr.-cat. române și Consistoarele diecezane gr.-or. române.

Oradea-mare, la 7 Maiu 1919.

Direcțunea institutului.

„AURORA“, societate de împrumut și păstrare în Năsăud.

Activă	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva		
	K	f		K	f
Cassa	192,914·14		Capital fundamental	200,000-	
Depuneri proprii	1.060,940·74		Depuneri	1.970,140·50	
Credite hipotecare	420,465·35		Fond de rezervă ordinări	142,200·50	
„ personale	180,399·42		„ „ special I.	30,412·50	
Bon de asigurare		600,864·77	„ „ pensiune	37,735-	
Efecte publice proprii și a fondurilor	5,321·88		„ cultural și de binefaceri	29,455-	
Imobilii.	378,510-		„ pt. întreținerea edificiilor	8,225·50	248,028·50
Diverși debitori	170,000-		Interese anticipate		1,488·38
	28,265·93		Profit curat		17,160·12
	2 436,817·50				2.436,817·50

CHELTUELTI.	Contul Profit și Perdere		VENITE.		
	K	f		K	f
Interese de depuneri	65,273·15		Interese după împrumuturi	42,872·14	
Dare de rentă	6,527·31		„ „ efectele publice	18,935-	
Dări și impozite	4,128·45		„ „ depuneri proprii	38,798·50	
Salare	10,655·76		„ „ de întârziere și proviziune	8,783·56	
Aduas de scumpete	13,429·96		Chirii	8,855-	
Chirii	8,422-		Taxe de scris	831·34	
Spese curente	1,200-		Depoul de apă minerală	888·15	
Profit cnrat	3 822·70				
	17,160·12				
	119,963·69				

Năsăud la 31 Decembrie 1918.

Dr. Constantin Moisil m. p.
director.

Dr. Teofil Tanco m. p.
membru în cons. adm. vice-director.

Leon Bancu m. p.
cassar-contabil.

DIRECȚIUNE:

Gregoriu Pletosu m. p. Dr. Leon Scridon m. p. Liviu Mureșian m. p. Stefan Scridon m. p. Dr. Nicolae Drăganu m. p.

Acest bilanț confrontându-se cu registrele principale și auxiliare s'a ajuns exact și în deplină ordine.

Năsăud, la 14 Martie 1919.

COMISIUNEA CENZURĂTOARE:

Ioan Născuțiu m. p.

Petru Tofan m. p.

Dr. Stefan Jarda m. p.

„BANCA POPORALĂ DIN BIRCHIȘ“, societate pe acții

își va țineă

a VIII-a adunare generală ordinată,

la 9 Iunie 1919 st. n., Luni a doua zi de Rusalii, după ameazi la 3 ore, în comuna Birchis, în localitățile propriei, la care domnii acționari se invită cu toată stima.

Obiectele adunării sunt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre rezultatul obținut în decursul anului 1918 și deciderea asupra bilanțului și absolutorului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
3. Deciderea asupra propunerii direcțiunii și a comitetului de supraveghiere în cauza liquidării institutului și alegerea liquidatorilor.
4. Alte eventuale rapoarte și propunerii.
5. Alegerea lor 2 acționari pentru autenticarea protocolului adunării generale.

DISPOZIȚII STATUTARE: Vot decisiv în adunarea generală au numai acei acționari, cari cu 3 zile înainte de adunare, au depus acțiile, transcrise pe numele lor, cu 6 luni mai înainte, respective plenipotențele. Plenipotențiat poate să fie numai un acționar.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.	Pasiva.
Bani gata	K 106 27	K 44,740—
Cambii personale	11,107—	38,691·47
Cambii cu acoperire hipotecare	16,033—	6,381·12
Efecte	4,439·31	4,390—
Depuneri proprii	66,299·94	223—
Mobiliar	584—	139·03
	<hr/> 98,569·52	<hr/> 128·16
		Diverse . . . . . 10·30
		Interese de escont antic. pro 1919 1,566—
		Profit curat 2,300·44
		<hr/> 98,569·52

Debit.	Contul Profit și Perdere.	Credit.
Interese după depuneri spre fructificare	K 2,066·07	K 1,771·52
Salarii	1,160—	1,893·71
Regii	777·37	3,664·77
Chirie	350—	109·65
Dare de câștig și spese com.	1,000—	Venite dela bucate . . . . . 440·74
10% dare după int. depunerilor	207·51	
Competiție erariale	19—	7,880·39
Profit curat	2,300·44	

Birchiș, la 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Traian Barzu m. p., dir.-ex. L. Barzu m. p. Traian Cibian m. p. M. Bordoș m. p. Partene Margeș m. p., cassar.

Confrontând Contul Bilanț și Contul Profit și Perderi cu cartea principală și cu cele auxiliare le-am aflat întru toate în consonanță și exacte.

Birchiș, la 31 Decembrie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Terente Petroviciu m. p., președinte.

Iulian Popescu m. p.

Dimitrie Jucu m. p.

Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, referitoare la împărțirea câștigului curat.

1. 5% dividendă după 447 de acții . . . . . Cor. 2,235—
2. Tantiemă direcțiunii și comitetului de supraveghiere . . . . . , 65·44

Total : 2,300·44

„STRUGURUL“,

institut de credit și de economii, societate pe acții în Pianul-de-sus.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului «STRUGURUL», institut de credit și economii, societate pe acții, se convoacă prin aceasta la

a XI-a adunare generală ordinată,

care se va ține în *Pianul-de-sus, la 9 Iunie 1919 st. n., la 1 oră p. m.*, în localul institutului, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii pentru anul 1918.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea venitului curat și darea absolutorului.
5. Alegerea a 3 membri în direcțiune, în locul lui Julian Vulcu, Pavel Radu și G. Voșan.
6. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.
7. Alegerea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.
8. Eventuale propuneri, conform statutelor.

Domnii acționari să-și depună acțiile, conform §-ului 20 din statute.

La caz că nu s-ar prezenta acționari în număr corespunzător, adunarea generală se va ține în
24 Iunie st. n. a. c.

Pianul-de-sus, la 13 Aprilie 1919.

Direcțiunea.

Activa.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.

Pasiva.

	K	f		K	f
Cassa în numărăt	39,707·47		Fonduri proprii:		
Efecte publice	8,200·-		Capital social:	30,000·-	
Imprumuturi pe cambii cu giranți	79,676·-		dela acții à K 50	18,079·-	
Imprumuturi pe hipotece	14,650·-		Fond de rezervă	809·62	48,888·62
Imprumuturi pe oblig. cu cav.	513·0·-		Interese anticipate pro 1919		340·--
Imprumuturi pe efecte publice, depuneri proprii	115,041·30		Depuneri spre fructificare	222,801·80	
Mobilier	324·-		Dividende neridicate	1,499·-	224,300·80
după amortizare de	32·-		Diverse conturi creditoare:		
Diverse conturi debitoare și interese restante:	292·-		Depozit de cassă	30,665·70	
Anticipații	11·50		Venit curat	6,753·15	
	310,948·27			310,948·27	

Debit.

Contul Profit și Perdere.

Credit.

	K	f		K	f
Interese:			Profit transpus din anul trecut		1,400·-
pentru fondul de rezervă	686·23		Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	6,965·77		dela impr. pe cambii cu giranți	9,681·70	
Spese:			dela imprumuturi pe hipotece	1,434·43	
a) salarii	770·-		dela impr. pe oblig. cu cavantă	2,813·70	
b) chirie	100·-		dela depuneri proprii	2,981·40	
c) marce de prezență	262·		dela efecte publice	643·-	17,554·23
d) diverse spese	1,040·41				
Contribuții:					
directă	1,648·10				
de 10% la int. de d. și comp. de timb.	696·57				
Amortizare:					
din mobilier	32·-				
Venit curat					
	6,753·15				
	18,954·23				

Pianul-de-sus, la 31 Decembrie 1918.

Pentru contabilitate: Ioan Nicoară m. p.

DIRECȚIUNE:

Ioan Nicoară m. p., președinte. Vasile Oana m. p. Petru Căndroiu m. p. Pavel Radu m. p.

Nicolae Gavrilă m. p. George Mărghită m. p. Julian I. Vulcu m. p. Maxim Vulcu m. p. George Voșan m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat în regulă.

Pianul-de-sus, la 13 Aprilie 1919.

Ioan M. Vulcu m. p., președinte.	George Neghiu m. p.	Ioan Șuvaina m. p.
Avram Torcia m. p.	Nicolae Boanga m. p.	George Fleșeriu m. p.

„LIPOVANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Lipova.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «LIPOVANA», societate pe acții se invită la
a XXV-a adunare generală ordinată,

care se va ține la *14 Iunie a. c. la orele 11 a. m.* în localul institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcțiunii pe al douăzeci și cincilea an de gestiune (1918).
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea respective aprobarea bilanțului pe 1918, darea absolutorului direcțiunii și comitetului de supraveghiere (§ 26 din statut).
4. Deciderea asupra întrebuiențării profitului curat și fixarea dividendelor pe 1918 (§ 26 și 46 din statut).
5. Pertractarea eventualelor propunerii (§ 26 din statut lit. l).
6. Alegerea lor 2 membri în direcție cu mandat pe 6 ani și a întregului comitet de supraveghiere 5 membri cu mandat pe 3 ani.

Sibiu, la 3 Maiu 1919.

Direcția.

Notă. Domnii acționari cari voesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu § 16 și 17 din statut, se avizează a depune la cassa institutului precum și la «Albina», «Victoria» și «Timișana» acțiile și plenipotențele înainte de deschiderea adunării generale.

ACTIVA.**Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.****PASIVA.**

	K f	K f	
Cassa	61,616.89	Capital societar	200,000—
Dep. în Cont-Curent, Giro-conto B.A.U., cassa de păstrare postală și alte bânci	580,133.22	Fond de rezervă	118,360.31
Escont	455,554.49	Fond de perdere	7,606.67
Cambii cu acoperire hipotecară	327,362.93	Fond de pensie	35,140.07
Obligații hipotecare	34,497.50	Depuneri	1,145,472.31
Obligații cu covenți	31,006.80	Depozite	89,201.72
Lombard	7,962—	Dare restantă	2,466.67
Cont-Curent cu acoperire	1,531.67	Dividende neridicate	1,838—
Efecte	36,169—	Creditori	836.36
Solviri la Centrala inst. de bani	1,600—	Interese transitoare	4,029.15
Realități	79,490.14	Profit curat	20,877.93
Mobiliar	800—		
Anticipații	8,104.55		
	1,625,829.19		1,625,829.19

Debit.**Contul Profit și Pădere.****Credit.**

	K f	K f	
Interese de depuneri	50,628.64	Interese de escont	29,161.13
Interese la fondul de pensiuni	1,702.64	„ de cambii cu acoperire hipot.	41,737.53
Contribuție	7,000—	„ de obligații cu acop. hipotecare	3,436.43
Contribuție de 10% după int. depunerilor	5,062.86	„ de obligații cu covenți	2,664.74
Salare, bani de cvartir și adaus de scumpete	15,119.80	„ de lombard	372.50
Spese, porto, chirie	6,975.01	„ de Cont-Curent cu acoperire	2,799.11
Marce de prezență	1,220—	„ de efecte	1,997.40
Competențe de timbre	213—	„ după capitale elocate	18,494.97
Amortizare din mobilier	100—	Chirie dela casa institutului	2,500—
Profit curat	20,877.93	Provizii și alte venite	5,736.16
	108,899.97		108,899.97

Lipova, la 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNE:

V. Hamsea m. p., director executiv.

D. Ciugudean m. p., prim-contabil.

Ioan Cimponeriu m. p.

A. Ciugudean m. p.

Dr. A. Cioban m. p.

Dr. A. Brădean m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere revăzând conturile prezente le-am aflat în deplină regulă și în conformitate cu registrele institutului.

Iosif Cimponeriu m. p., pres.

Dr. Teodor Botiș m. p.

I. Suciu m. p.

D. Maci m. p.

V. Bogoi m. p.